

Fiskeridirektoratet
v/saksbehandler Guro Gjelsvik
Postboks 185 Sentrum
5804 BERGEN

Vår dato: 27.10.2021

Deres dato: 01.10.2021

Vår sak.

Deres sak. 21/14231

Bivdus innspill til Fiskeridirektørens høringsforslag til regulering av fangst av kongekrabbe i 2022 med høringsfrist 12. november 2021.

Bivdu er en fiskeriorganisasjon som etter sine vedtekter har konsultasjonsrett med statlige myndigheter, fylkeskommuner og kommuner i alle saker som angår, og/eller kan innvirke på samer og de som bor i sjøsamiske områder vs. kultur, næring, språk og samfunn ¹.

Bivdus krav om konsultasjon i fiskerisaker ble oversendt Fiskeridirektoratet i kopi av brev til Nærings- og Fiskeridepartementet den 25.09.2020. Etter dette har Bivdu gjentatte ganger minnet direktoratet om saken både i e-post og per telefon. Fiskeridirektoratet har ikke konsultert med Bivdu i sitt høringsforslag om regulering av fangst av kongekrabbe i 2022. Dette er et klart brudd på sameloven nr. 76. samtidig. Bivdu betrakter dette som en bevist saksbehandlingsfeil fra Fiskeridirektoratets side, noe som vil heft ved Fiskeridirektoratets vedtak i saken som ulovlig og ikke ugyldig.

Til tross for Fiskeridirektørens neglisjering av Sameloven og manglende forståelse av lovpålagt konsultasjon med Bivdu i fiskerisaker, vil Bivdu - på grunn av sakens viktighet og alvorlige økonomiske konsekvens for fiskerne - tilkjennegi sitt syn i saken.

Kongekrabben har etablert seg som en bærekraftig ressurs i det kvoteregulerte området øst for 26 grader Ø. Tilstedeværelsen av den invaderende arten vanskeliggjør annet fiske og påfører fiskerne i kvoteregulert område et økonomisk tap. Stortinget har vedtatt at plagen og det økonomiske tapet skal kompenseres ved at de som er plaget med kongekrabbe skal ha en rett til å fiske på arten. Ulike regjeringer og Sametinget har også støttet opp om prinsippet at de som er plaget med kongekrabbe i sitt vanlige fiske, skal drive fangst av kongekrabbe.

Slik kongekrabben og fiske etter andre fiskearter (torsk, flyndre, rognkjeks o.l.) har utviklet seg i noen fjorder - som tidligere var gode fiskefjorder - øst for Nordkapp - med mye krabbe og lite annen fisk må en i reguleringene for krabbefiske ta hensyn til dette i 2022. Dette går i første rekke ut over de minste fartøyene som er lite mobile samt de som driver næringskombinasjon og ikke kan drive ett regelrett «bortefiske».

---

¹ Jf. Sameloven nr. 76 (sist endret 11.06.2021) § 1-1 Lovens formål og Kapittel 4 Konsultasjoner.

Bivdus alternative forslag til Fiskeridirektørens forslag om fangst av kongekrabbe i 2022 (Besvarelsen følger saksnummeret i direktoratets forslag).

Pkt. 4.0 Kvoter

Ut fra praktiske erfaringer vil Bivdu forslå at det innføres en del forandringer i reguleringene av kongekrabbe i 2022 i forhold til reguleringene inneværende år (2021).

4.1.1 Innledning

Vedtak:

- Bivdu støtter forslaget om avsetning av 2 tonn kongekrabbe til forskningsformål
- Bivdu støtter forslaget om avsetning av 1 tonn kongekrabbe til fritidsfangst.
- Bivdu foreslå en avsetning på 0 tonn kongekrabbe til tiltak innen turistfiske. Turistnæringen er ikke plaget med kongekrabbe i sin næring og kvalifiserer seg derfor ikke til kvote og fiske av kongekrabbe, etter Stortingets vedtak. I tilfelle turistnæringens har behov for kongekrabbe til servering, fremvisning o.l. kan dette dekkes ved at turistnæringen kjøpe kongekrabbe (i live) på vanlig måte på nærmeste fiskemottak.

4.1.2 Fartøykvoter / kvotefleksibilitet

Vedtak:

- Bivdu støtter forslaget om at det tildeles garanterte fartøykvoter uten overregulering, hvor 10 % av totalkvantumet kan videreføres til neste år, dvs. 10 % kvotefleksibilitet.

4.1.3 Omsetningskrav / Aktivitetskrav

Bivdu ser det som problematisk og ikke hensiktsmessig å bygge videre på dagens omsetnings- og aktivitetskrav. Grunnen er at selve grunnprinsippet - om at de som er plaget med krabben og de ulempene dette føre med seg i fiske etter andre arter for de minste fartøyene - ikke blir ivaretatt, der de mister fartøyene mister sin rett til å fiske kongekrabbe. I tillegg fører også forslag om å begrense fiske av kysttorsk i 2022 til at de minste fartøyene - som også er mist mobil i å skifte fiskeområder – vanskeliggjør oppnår et høyt aktivitetskrav i kr. Det kan også nevnes at de små fartøyene i kvoteregulerte området øst for 26 grader Ø. tidligere har mistet mulighet til å fiske på enkelte arter pga. krabbeplagen, noe som resulter i at disse fiskerne og fartøyene har vanskeligheter med å oppfylle et stadig økende aktivitetskrav i kroner. Det vises også til at i enkelte fjorder har torsken tidvis vært helt fraværende på grunn av sel og andre årsaker, og da har fjordflåten – særlig den minste – fått redusert sine fiskeriinntekter, betraktelig.

En opprettholdelse av dagens aktivitetskrav på kr. 200 000 - og i verste fall en høyning av omsetningskravet - tar på ingen måte hensyn til den miste flåtegruppen, og vil direkte føre til en betydelig svekkelse av det materielle grunnlaget for sjøsamisk kultur, gjennom å hindre adgangen til å fange sin rettmessige andel/kvoteprosent av kongekrabbe. For å ivareta de små fartøyene må aktivitets- og omsetningskravet drastisk reduseres eller tas helt bort.

Ut fra dette vil Bivdu foreslå at flåtegruppen som har rett til fangst av kongekrabbe deles inn i tre lengde grupper (I – III), med ulikt aktivitetskravet.

Når det gjelder aktivitetskrav for de minste båtene (Gruppe I) har Bivdu vektlagt å ta hensyn til at disse fartøyene har begrenset mobilitet og at mange av båteierne i denne fartøygruppen er kombinasjonsnæringsutøvere og nært knyttet opp mot annen aktivitet på land (eks. fjøsdrift o.l.) .

Gruppe I omfatter båter på og under 10 meter som har et omsetningskrav fra annet fiske enn kongekrabbe på kr. 50 000 for kvotefaktor 1,00 (se Tabell 1).

Gruppe II omfatter båter med lengder fra 10 meter tom. 11 meter, og har et omsetningskrav fra annet fiske enn kongekrabbe på kr. 100 000 for kvotefaktor 1,00 (se Tabell 2).

Gruppe III omfatter alle båter over 11 meter og har et omsetningskrav fra annet fiske enn kongekrabbe på kr. 200 000 (som også er dagens krav) for kvotefaktor 1,00 (se Tabell 3).

Tabell 1 Forslag - omsetningskrav/kvotefaktorer for båter på/under 10 meter i gruppe I.

Båtstørrelser: - På og under 10 meter - Kombinasjonsnæringsutøvere	Førstehåndsverdi (kr) fra annet fiskeri i 2021	Kvotefaktor
	< 5 000	0,10
	5 000 – 14 999	0,25
	15 000 – 49 999	0,50
	Over 50 000	1,00

Tabell 2 Forslag til førstehåndsverdi/kvotefaktorer for båter fra 10 - 11 meter i gruppe II.

Båtstørrelser > 10 – tom 11 meter	Førstehåndsverdi (kr) fra annet fiskeri i 2021	Kvotefaktor
	< 12 500	0,10
	12 500 – 24 999	0,25
	25 000 – 99 999	0,50
	100 000 og over	1,00

Tabell 3 Forslag til førstehåndsverdi/kvotefaktorer for båter større enn 11 (gruppe III)

Båtstørrelser Båter over 11 meter	Førstehåndsverdi (kr) fra annet fiskeri i 2021	Kvotefaktor
	< 25 000	0,10
	25 000 – 49 999	0,25
	50 000 – 199 999	0,50
	200 000 og over	1,00

Vedtak:

- Båter på og under 10 meter (gruppe I) skal oppfylle et omsetningskrav fra annet fiske på kr. 50 000 for å oppnå kvotefaktor 1,00 (se Tabell 1)
- Båter med lengder fra 10 meter tom. 11 meter skal oppfylle et omsetningskrav fra annet fiske på kr. 100 000 for å oppnå kvotefaktor 1,00 (se Tabell 2)
- Båter med lengde over 11 meter skal oppfylle et omsetningskrav fra annet fiske på kr. 200 000 (som også er dagens krav) for å oppnå kvotefaktor 1,00 (se tabell 3)
- Bivdu støtter ikke forslaget om å skille på kvotenivå mellom ulike grupper fiskere, ettersom dette er i strid med rett til fiske etter Deltakerloven § 21, siste ledd, der alle som fisker med et fiskeregistrert fartøy under 11 meter og bor i sjøsamiske områder, har samme rett til fiske.
- Alle båter som ikke er registrert i kvoteregulert krabbeområde og/eller ikke har opptjent sitt aktivitetskrav i kvoteregulert område for kongekrabbe, får tildelt maksimalt ½ krabbekvote (0,50 kvotefaktor) alt etter sitt dokumenterte omsetningskrav i forhold til båtens lengde.
- Bivdu foreslår at forvaltningen i 2022 skriver en melding til Stortinget der bl.a. spørsmålet om å utvide det kvoteregulerte området for kongekrabbefiske til også å omfatte hele Vest Finnmark, inngår.

4.1.4 Tilleggskvoter

Vedtak:

- Bivdu støtter Fiskeridirektoratets forslag om å videreføre gjeldende bestemmelser om at fartøy kan fange og lande inntil 10 % skadde hannkrabber og 10 % hunnkrabber beregnet av fartøyets fangst av lytefri hannkrabbe per uke.

4.2 Bifangst

Vedtak:

- Bivdu går inn for å videreføre dagens bifangstordning med 3 %.

4.3.1 Ungdomsfiskeordningen

Bivdu er positiv til at ungdommen får mulighet til å drive et ungdomsfiske, også når det gjelder å fiske kongekrabbe. Imidlertid må kongekrabbefiske sees i sammenheng med fiske etter andre arter (eks. torsk, sei og hyse).

Vedtak:

- Bivdu støtter videreføring av dagens ordning

4.3.2 Ungdomstillegget

Ungdomsfiske tillegget er for å øke rekrutteringen av fisker inn i kongekrabbefisket. Det er for tiden ingen mangel på rekruttering til kongekrabbefisket og derfor ser ikke Bivdu det som hensiktsmessig å videreføre det i 2022.

Vedtak:

- Bivdu ser ikke behovet for å videreføre ungdomstillegget i 2022

4.4 Mobile kjøpestasjoner

Bivdu ønsker at fiskerne skal ha gode muligheter til å kunne levere sine fangster der de bor. Dette gjelder også levering av kongekrabbe. Fiske av krabbe foregår i mange fjord- og kystområder der det enten er mangl på leveringsmuligheter og/eller på plasser der det kun er en kjøper på stedet som ikke har priskonkurransen og dermed kan operere som monopolist.

Enkelte steder er det ikke fiskemottak, og da er fiskerne avhengig av at det kommer mobile kjøpestasjoner. Disse kjøperne må også å vektlegge kjøpe av annen fisk.

Vedtak:

- Bivdu går inn for å tillate kjøp og transport av kongekrabbe fra mobile kjøperstasjoner, da dette tilbudet er med på å øke leveringsmuligheter, pris og service ovenfor fiskere i sjøsamiske områder.
- De mobile kjøpestasjonene må også motta/kjøpe annen fisk utover kongekrabbe.

Mvh. Inge Arne Eriksen,

leder i Bivdu

Postadresse:

Rødsvingelveien 35, 9516 ALTA